

Spoštovani,

Vabimo vas na **dvodnevno strokovno srečanje** v okviru projekta Živjenje – Voda! / Život – Voda! z akronimom **ŽIVO!** programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška.

Srečanje bo potekalo **14. in 15. maja 2015** v **Postojni v Sloveniji** in v **Vodicah na Hrvaskem**. 14. maja dopoldne se bo srečanje odvijalo na sedežu Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Titov trg 2, Postojna, popoldne pa bo organizirana kratka izobraževalna ekskurzija. 15. maja 2015 dopoldne se bo srečanje odvijalo v ZEC Speleokući, v Vodicah na Hrvaskem in zaključilo s popoldansko ekskurzijo.

Srečanje bo namenjeno študentom, strokovnjakom in državnim inštitucijam s področja upravljanja voda in vodnih virov. Glavni namen je predstavitev **problematike pomena čezmejnih vodonosnikov na območju slovensko-hrvaške meje, njihovega skupnega upravljanja in varovanja**, predstavitvi značilnosti podzemnih vodnih tokov v Severni Istri, predstavitvi dosedanjih rezultatov projekta ter izmenjavi mnenj in predlogov.

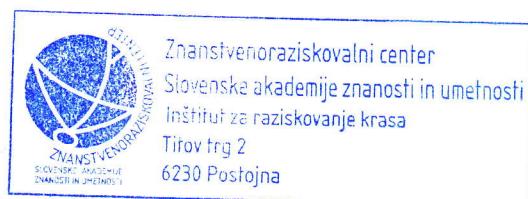
Podrobni urnik srečanja je priložen spodaj.

Udeležba na srečanju je brezplačna! Glede na število prijavljenih udeležencev bo možno organizirati brezplačen avtobusni prevoz iz Postojne v Vodice in nazaj.

Vabilo lahko posredujete tudi svojim sodelavcem oziroma vsem, ki bi jih tovrstni posvet zanimal.

Prosimo, da vašo udeležbo **potrdite do petka, 8. maja 2015** na elektronski naslov
izrk@zrc-sazu.si

Prof. dr. Nadja Zupan Hajna
Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU
Vodja aktivnosti

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Naložba v vašo prihodnost
Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Dvodnevno strokovno srečanje v okviru projekta Živjenje – Voda! / Život – Voda! z akronimom ŽIVO! programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Hrvaška

Postojna, 14.5.2015

9.00 – 9.15 Bruno Kostelić, Istarska županija

Predstavitev projekta

9.15 – 9.45 Nadja Zupan Hajna, Inštitut za raziskovanje krasa

Krasoslovne aktivnosti, geološka in geomorfološka predstavitev območja

9.45 – 10.15 Nataša Ravbar, Inštitut za raziskovanje krasa

Vode v krasu: pomen in ranljivost

10.15 – 10.35 odmor za kavo in prigrizke

10.35 – 11.15 Paul Griffiths, Vancouver Island University, BC, Canada

Karst management in coastal British Columbia (BC): evolution, current challenges and strategies for improvement

11.15 – 11.55 Carol Ramsey, Vancouver Island University, BC, Canada

Land use activities on temperate rainforest karst of coastal British Columbia (BC), Canada

11.55 – 14.00 kosilo

14.00 – 20.00 **Strokovna ekskurzija: slepe doline Matarskega podolja, Dimnice in Rižana**

Vodice, 15.5.2015

9.00 – 9.20 Bruno Kostelić, Istarska županija

Predstavitev projekta

9.20 – 9.30 Nadja Zupan Hajna, Inštitut za raziskovanje krasa

Krasoslovne aktivnosti

9.30 – 9.50 Andrej Mihevc, Inštitut za raziskovanje krasa

Lokacija, topografija in podnebje Severne Istre

9.50 – 10.10 Bojan Otoničar, Inštitut za raziskovanje krasa

Geološke posebnosti Severne Istre

10.10 – 10.30 odmor za kavo in prigrizke

10.30 – 11.00 Josip Rubinić, Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Vodni resursi Istre kroz prostor i vrijeme

11.00 – 11.30 Sonja Diković, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije

Kvaliteta krških voda u hrvatskom dijelu Sjeverne Istre

11.30 – 12.00 Jure Jugović, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije, Univerza na Primorskem

Voda, podzemeljski kras in njuno življenje

12.00 – 14.00 kosilo

14.00 – 20.00 **Strokovna ekskurzija: ponor Rašpor, Reški krov in ponor Pazinčice**

Program strokovne ekskurzije 14.5.2015

14:00 – Postojna

14:45 – Sleda dolina Brezovica

15:35 – 17:00 – Jama Dimnice

17:30 – Vodovod Rižana

Sleda dolina Brezovica

Vse padavine hitro poniknejo pod površje pa tudi reke izginejo skozi ponore v kras, tako, da se vode pretakajo globoko v nam neznanem podzemlju. Kras na stiku med karbonatnimi in nekarbonatnimi kamninami imenujemo kontaktni kras. Za kontaktni kras je značilno, da reke, ki z nekraških kamnin pritečejo na kras, na stiku ustvarjajo značilne morfološke oblike kot so slepe doline in ponorne jame. Ena od takih je tudi slepa dolina Brezovica v Matarskem podolju.

Jama Dimnice

Ponekod podzemne vodne tokove lahko dosežemo skozi jame, ki so odprte na površje. V jami Dimnice pridemo do vode, ki ponika v kras pri Slivju. Vode se nato združujejo v večje podzemskie tokove, ki tečejo proti kraškim izvirom. Vode ponikalnic v Matarskem podolju se pozemno stekajo proti izviru Rižane in na izvire na Hrvaškem. Jama Dimnice ima dva vhoda, en je skozi manjšo udornic, drugi pa skozi brezno. V jami je znanih je preko 6 km rorov, zgornji suhi rovi, so na nadmorski višini okrog 530 m, po spodnjih delih, na višini okrog 450 m, se pretaka voda, ki priteče v jamo iz ponorov med vasmi Slivje in Velike Loče.

Vodovod Rižana

Izvir Rižane ima zaledje s površino okrog 247 km². Od leta 1935 je zajet za oskrbo Slovenskega Primorja s pitno vodo. Količina vode večinoma zadošča za potrebe okrog 80.000 prebivalcev, ob sušnih razmerah v poletni turistični sezoni pa vode primanjkuje.

Program strokovne ekskurzije 15.5.2015

14:00 – Vodice

14:15 – 14:30 – Ulaz u Rašporski ponor

15:15 – 15:45 – Zarečki krov – Pazin

16:15 – 18:00 – Pazin – ponor Pazinčice

Rašporski ponor

(slov. Žankana jama, tal. Abisso Bertarelli) je svojom dubinom od 358 m i duljinom od 4996 m najdublji i najduži speleološki objekt istražen na području Istre. Ulaz je na koti od 665 m n.m. Slivno područje toga ponora ima površinu od samo nekoliko desetaka četvornih kilometara na flišnoj podlozi, pa se nakon svakog obilnoga pljuska voda u nj brzo slije. Tako je i prilikom osvajanja ponora od strane tršćanskih speleologa, dne 24. 08. 1925. došlo do naglog prodora vode u ponor te je stradalo dvoje mještana koji su pratili ekspediciju. Hidrogeološkim promatranjem poniranja površinskih tokova vode u tom dijelu ćićarijskoga prostora unutar navlačnih struktura ustanovljeno je njihovo pojavljivanje na izvorima u kršu Istre, prema Opatiji, Čepičkom polju i izvoru Sveti Ivan.

Zarečki krov

je jedan od najvećih slapova u Istri. Nalazi se na Pazinčici na rubu kontakta fliša i krških struktura nakon čega Pazinčica počinje svoj kanjonski dio toka koji završava izraženom Pazinskom ponoru. Zarečki krov je glavna ljetna vodena destinacija Pazinjana.

Pazinski ponor

je jedinstvena hidrogeološka pojava na prostoru Središnje Istre zaštićena kao važan krajolik. Nekada, u geološkim razmjerama vremena, Pazinčica je površinski tekla sadašnjom Tinjanskom valom sve do mora formirajući pri tome Limsku dragu/kanal. Početak istraživanja vezan je uz kraj 19. Stoljeća, a nadahnula je i književnika Julesa Vernea da radnju svoga romana Matijas Šandorf smjesti upravo u Pazin i njegovo podzemlje.

Ulaz u ponor nalazi se na 185 m nadmorske visine, a sastoji se iz podzemne galerije duge 100 m, široke 3-15m , visoke 6-15 m te podzemnog jezera, dugog 80 mm širokog 10-30 m s najvećom dubinom 13,5 m. Ukupni pad na ovih 180 m dužine iznosi 56 m. Za vrijeme većih kiša ponor ne može progutati svu vodu, pa pred ulazom dolazi do formiranja jezera. Velike poplave koje plave i najnizvodnije kuće u naselju Rijavac Pazinu se periodično događaju pa su tako posljednje katastrofalno velike poplave zabilježene u 1064. i 1993.g. Na temelju provedenih trasiranja dokazana je povezanost Pazinskog ponora s izvorima na desnoj obali rijeke Raše i Raškog zaljeva.

